

UN NOM, UN MÓN

XEVI PLANAS xplanas@presencia.cat

la Clua

De quin color és la felicitat? Isidor Marí la va veure de color blau en un moment de la joventut en què la complicitat amb els amics fluïa amb una misteriosa naturalitat. «Aquella tarda era màgica. Tots ens sentíem tan a prop! L'aire semblava molt més net que mai, com si estigués ple de cançons. Rèiem a cada paraula i no sabíem per què. Sols ens miràvem i tot era clar. Era volar millor que el vent. Era blau. Tot el món era blau. Blau, molt blau. Blau com el cel o com el mar», diu un text seu al qual *Ia Clua* (Barcelona, 1951-2011), encara adolescent, va posar música per convertir-lo en una cançó esplèndida per a *Dos+Un*, que va ser, amb *Els 3 Tambors*, una de les formacions més originals de la cançó en català de la dècada del 1960. Si aquest país, en comptes de ser substituït i permetre que cada generació mati les anteriors, fos acumulatiu i tinguéssim l'autoestima necessària per entroncar el passat amb el futur a través del present, moltes persones ara atretes per Manel descobririen que *Dos+Un* també els agrada i que

quaranta-quatre anys enrere en català ja hi havia propostes de cançó sorprenents.

Picap, que ha publicat un recopilatori amb els discos senzills de *Dos+Un*, ha editat l'únic compacte firmat per *Clua* tot sol i té al seu fons els discos de *Ia i Batiste*, el fascinant duo que *Clua* va formar amb *Jordi Batiste*, el cantant d'*Els 3 Tambors*. *Ia i Batiste* va triomfar al mític *Canet Roc* del 1975, va aportar a la música en català una alenada singular de frescor onírica i, fins i tot, va tenir una divertida versió radiofòni-

Ia Clua (2006). / CRISTINA FORÉS-AVUI

ca amb les seves nits a *Clixtabrugui*. Compositor capaç de transmetre amb molta emoció el poema en què *Josep Carner* evoca com la rosa fa enamorar-se i el gessamí fa defallir, cantant amb una veu molt especial per fer brotar esqueixos de cançons i productor amb bon gust, *Clua* es va guanyar la vida escrivint música per a la publicitat, la televisió i el cinema, però se'l recordarà sobretot com un dels creadors més potents d'aquella generació de músics catalans que van viure la seva època daurada entre l'esclat de la música progressiva i el zenit de l'ona laietana. «Cantarem les teves cançons per sempre, i els néts dels nostres néts també ho faran. Bona nit, *Ia*. Bon dia, *lluna*», ha plorat *Batiste* en acomiadar l'amic de l'ànima. Un gran dia, amb el gat amb txitxonera, tornarà com un riu inacabable la llavor anunciada per *Marí*: «Des de llavors ha passat el temps. Però els amics no han passat. Quan tenim penes o si estem contents, ara sabem la veritat. Tot pot tornar a ser blau. Tot el món pot ser blau. Blau, com li cal. Blau com el cel o com el mar.»

L'ENTRELLAT

JOSEP CAMPRUBÍ jcamprubi@presencia.cat

Qui té por de l'aranès?

Doncs, pel que sembla, el govern espanyol, que ha presentat un recurs contra la llei del Parlament de Catalunya sobre l'ús de l'aranès, que ara ha estat admès a tràmit pel Tribunal Constitucional. El rerefons de la decisió té dos elements essencials: d'una banda les conseqüències concretes de la sentència contra l'Estatut de fa més d'un any. I es torna a fer evident la por cervical i incontrolada de l'Estat per l'ús i el foment de qualsevol llengua que no sigui l'espanyol. L'enemic

a batre, ara, és l'aranès, que parlen 7.000 persones. Una competència perillosa per a la llengua castellana, que compta 500 milions de parlants. No hi fa res la diferència enorme de potencial demogràfic ni el mandat constitucional que –inútilment– estableix que les diverses llengües de l'Estat constitueixen un «patrimoni cultural que serà objeto de especial respeto y protección». El problema és que la llei catalana determina que l'aranès és la llengua pròpia de l'Aran i que ha de ser la llengua

d'ús preferent en l'administració pública a l'Aran. I això ja és massa. L'Estat espanyol no pot acceptar aquesta atrevida transgressió. Qui més té por de l'aranès? Doncs algun prefecte dels departaments on es parla –encara– l'occità deu estar content que Espanya pari els peus dels somiadors, no fos que la malaltia s'encomani. Ja hi ha hagut protestes d'occitanistes al cònsol d'Espanya a Tolosa. Però així es fa. Espanya i França unides i mai més ben dit: no en parlem més, de l'aranès.

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat

María Luisa Cava de Llano (*Defensora del Pueblo*): «Jo em sento orgullosa de ser catalana i espanyola, i vull una Catalunya sana i avançada i no aquests guetos que volen muntar actualment.»

«El poble em xiula, però jo m'aplaudeixo.»

Quinto Horacio Flaco (65 aC-8 aC). Poeta llatí